

Folk och försvar*rikspolischefens anförande*

Kära åhörare,

Den organiserade brottslighetens yttersta uttryck manifesteras genom skjutningar och sprängningar – våldsdåd där människor ofta dödar och dödas. Våldet sker på platser och på tider då måltavlor är som lättast att komma åt. Och hänsyn till andra människors liv – det är något som helt har slutat att existera i dessa kretsar.

Förra årets mest framträdande fenomen var att våldsdåd beställdes och planerades på digitala marknadsplatser på ett sätt som vi inte sett tidigare, och det här nyttjas inte bara av kriminella grupperingar, utan också av andra stater.

I januari förra året hittades och oskadliggjordes ett farligt föremål vid Israels ambassad i Stockholm. I maj skedde en skottlossning vid samma ambassad och en 14-årig pojke greps.

Den 1 oktober var det dags igen och flera smällar kunde då höras i närheten av ambassaden. Ett dygn senare inträffade en explosion i närheten av Israels ambassad i Köpenhamn. Två unga svenskar greps för brottet.

Organiserad brottslighet, som nyttjas av främmande makt, är alltså en verklighet som drabbar hela vårt samhälle *här och nu*.

Samtidigt som vi förbereder oss för krig och kris i framtiden är det därför viktigt att vi alla inser att vi redan nu har att göra med ett nationellt hot på insidan, en motståndare som inte bär uniform – och det är ett hot som vi inte kommer åt genom traditionella militära försvarsmetoder.

Våra motståndare utvecklas oerhört snabbt och därför behöver vi vara minst lika snabba. För att lyckas trycka tillbaka dessa hybrid-hot är det nödvändigt att vi myndigheter som ansvarar för Sveriges säkerhet sömlöst delar information mellan oss. Vi som stat måste kunna agera skyndsamt när vi upptäcker oönskade aktiviteter. Det är bara genom att agera snabbt och kraftfullt som vi kan avskräcka och motverka dessa angrepp.

Bara under förra året kunde vi se flera aktiviteter som hade karaktären av sabotage. Det rör sig om allt från åverkan på vattentorn, till intrång i it-system och olovliga flygningar med drönare. Vi inom polisen har en central roll som brottsbekämpande myndighet i dessa ärenden. Men för att vi ska lyckas i vårt uppdrag och i förlängningen – för att vi som nation ska lyckas – är vi alla i behov av en god samverkan.

Sedan en tid tillbaka arbetar vi inom svensk polis på ett helt nytt sätt för att ligga nära de kriminella miljöerna. Vi har byggt upp en mycket god förmåga för att sömlöst kunna dela information inom polisen. Men vi är också beroende av en god samverkan med andra delar av samhället. Sammanfattningsvis behöver vi som samhälle kunna dela information blixtnabbt och brett för att snabbt kunna vidta operativa åtgärder.

För att kunna dela information mellan oss på det här sättet behöver vi våga ställa risker mot varandra. Å ena sidan finns en risk att information ibland delas för brett och att syftet med en åtgärd därmed går förlorad. Å andra sidan finns en risk att viktiga åtgärder inte kan vidtas om inte information når fram i tid. Här vill jag vara tydlig med att behovet av att dela information för att kunna vidta operativa åtgärder måste vara det som väger tyngst.

Den verklighet som vi har att hantera är som sagt rå, och idag ser vi ofta att barn som är 12, 13 eller 14 år gamla, utför eller planerar att utföra fasansfulla dåd. Barnen används i princip som förbrukningsvaror av anstiftarna i den organiserade brottsligheten, och de är helt utan kunskap om i vilken konflikt de agerar. Barnen utför morduppdrag som om det vore extrajobb.

För att vara tydlig: I Sverige har vi alltså barn som istället för att gå i skolan agerar torpeder, och ibland också åt främmande makt i världsomspännande konflikter. Vem hade kunnat tänka sig den utvecklingen?

Avslutningsvis så vill jag kort lyfta fram tre saker som vi behöver fokusera på för att bekämpa den organiserade brottsligheten.

- För det första måste vi bli ännu bättre på att dela information mellan myndigheter och andra aktörer.
- För det andra måste vi säkerställa att vi fullt ut kan använda de tekniska möjligheter som finns för att hantera information.

På senare år har vi fått nya verktyg för att *inhämta* information. Nu behöver vi komplettera med ny lagstiftning som gör det möjligt att effektivare *lagra* och *hantera* informationen.

Det är också centralt att vi har rättsliga möjligheter att agera operativt i cybermiljön, där en stor del av brottsligheten utspelar sig.

- För det tredje behöver hela samhället bekämpa den kriminella ekonomin. Det är den som är motorn i all organiserad brottslighet. Vi inom polisen kommer under året att bygga upp ett finansiellt underrättelsecentrum som kommer vara helt centralt för det fortsatta arbetet mot kriminell ekonomi. Det är också viktigt att vi i det fortsatta arbetet har ett stort fokus på möjliggörare, och att vi arbetar aktivt mot korrruption och infiltration.

Om ett år ses vi här igen – och då vill jag att vi ska ha tagit ytterligare kliv inom dessa områden. På det sättet gör vi vår demokrati starkare och vårt land säkrare.